

Berní právo a berní proces

Finanční právo III - 1. seminář

Damian Czudek

Zápatí prezentace

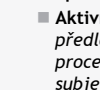
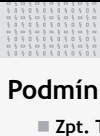

Obsah seminářů

1. Úvod, Berní právo - konstrukční prvky daní, DPFO - opakování, příklad (ZPT test FP11)
2. DPFO - příklady, správa DPFO
3. DPPO - příklady, správa
4. Silniční daň a její správa
5. Daň z nemovitostí a její správa
6. Zpt. test., Aktuální otázky berního práva

Zápatí prezentace

2

Podmínky ukončení předmětu

- Zpt. Test
- Aktivní účast na seminářích - práce s příklady, předloženými texty, zákony, diskuze, dílčí procesněprávní úkony správce daně a daňového subjektu
- Docházka (1x absence)

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Literatura

- RADVAN, M. a kol.: Finanční právo a finanční správa - berní právo. Brno : Doplněk 2008
- RADVAN, Michal. **Daně a správa daní**. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 130 s. Edice učebnic Právnické fakulty MU č. 503. ISBN 978-80-210-6702-8
- El. Zdroje - ASPI, Beck online...
- Zákony, komentáře
- Jánošíková, P., Mrkývka, P., Tomažič, I. a kol.: Finanční a daňové právo. Plzeň : Aleš Čeněk 2009 - **příprava nového vydání**

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Berní právo

- místo v systému FP, předmět

Zápatí prezentace 5

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Předmět regulace berního práva

- Chování ve společenských vztazích prostřednictvím kterých se zajišťuje příjem veřejného rozpočtu ve formě daně *sensu largo* nebo se snižuje příjem veřejného rozpočtu ve formě (daňové) vratky.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Systém berního práva

- systém berního práva ≠ systém daní
- Berní právo hmotné
- Berní právo procesní
- Berní právo správní (organizační)

- Obecná část
- Zvláštní část
- Právo přímých daní x právo nepřímých daní ...

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Ještě k předmětu

- „Berně“ - s výhradami daň *sensu largo*
- Berně jsou si konstrukčně vzájemně podobné
- meritorně si však podobné nejsou (dvoji zdanění vnitrostátní) x legální definice daně
- Každá „daň“ představuje individuální neopakovatelnou právní konstrukci - objektivní i subjektivní

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Předmět správy daní - §2 DŘ

- „Daň“
 - - příjem veřejného rozpočtu
 - - snížení příjmu veřejného rozpočtu, *vrátka*
- **Daň je peněžité plnění:**
 - a) Daň, clo, poplatek
 - b) Použití DŘ (pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle DŘ)
 - c) V rámci dělené správy
 - d) Daňový odpočet, daňová ztráta, příslušenství daně

Příslušenstvím daně se rozumějí úroky, penále, pokuty a náklady řízení. První tři vyjmenované sledují osud daně.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň

- **Sensu stricto**
- **Sensu largo** - Ve smyslu zkratky daň dle DŘ (brněnská škola - berně)
- **Daň superlargo** - soc. pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, zdravotní pojištění?? - OECD (Složená daňová kvóta)
- NULLUM TRIBUTUM SINE LEGE
- Čl. 11 odst. 5 Listiny,

Zápatí prezentace 10

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň

- **Doktrinální definice** - *daň jako povinnou, zákonem předem stanovenou částku, kterou se více méně pravidelně odčerpává na nenávratném principu část nominálního důchodu ekonomického subjektu ve prospěch veřejného peněžního fondu.*
- **Charakteristické znaky:**
 - Povinnost platit daně - *určená zákonem*
 - Pravidelnost - *u většiny daní je stanoveno zdaňovací období*
 - Nenávratnost - *není možno nárokovat si vrácení daně*
 - Neekvivalentnost - *Příjemce platby (daně) není vázán povinností poskytnout daňovému subjektu žádné protiplnění*
 - Alokace ve veřejných fondech

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň sensu largo

- **Poplatek**
 - Od daní se liší zejména protiplněním a nepravidelností.
 - Povinná, zákonem předem stanovená částka, kterou se spíše nepravidelně odčerpává na nenávratném principu část nominálního důchodu ekonomického subjektu ve prospěch veřejného fondu - pozor na praxi - poplatek ze psů - konstrukce připomíná spíše daň ze psů..atd.
 - Poplatek se více podobá ceně než dani
 - V praxi mnohdy dochází k záměně a cena soukromého statku je někdy uváděna jako poplatek - za šatnu, za použití WC, (Cena je však smluvní, není stanovena zákonem!!!)

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Daň sensu largo

- Cla, odvody, pojistné...

Zápatí prezentace 13

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Konstrukční prvky daně

- Předmět (objekt) daně - objektivní stránka daně
- Daňový subjekt - subjektivní stránka daně
- Tributní/kauzální nexus
- Základ daně
- Sazba
- Korekční prvky základu
- Korekční prvky sazby
- Podmínky daňového tvrzení
- Správce daně
- Inkasní podmínky
- Rozpočtové určení výnosu daně

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Daňový subjekt

- Poplatník
- Plátce
- FO / PO - právní osobnost, svéprávnost
- Zastoupení a jeho druhy

15

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Předmět / objekt zdanění

- hmotněprávní skutečnost, se kterou zákon spojuje daňovou povinnost.

16

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Základ daně

- Stanoví kvantitu objektu daně
- Sensu stricto
- Sensu largo

17

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Sazba

- Pevná
- Procentní
 - Lineární, progresivní, regresivní

18

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Korekční prvky

- Osvobození od daně
- Daňové úlevy
- Slevy na dani
- ...

19

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Rozpočtové určení

- zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů,
- Svěřené daně
- Sdílené daně

20

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Správce daně

- Věcná příslušnost
- Místní příslušnost
- Soustava, správa různých druhů berní

21

Daň z příjmu FO - vzorový příklad

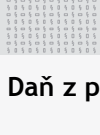
Zápětí prezentace

22

Daň z příjmů FO - obecně

- přímá důchodová daň *in personam* (osobní důchodová daň, daň z příjmů jednotlivců)
- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (ZDP)
- Část I. a část III. ZDP - FO
- Část II a III - PO

Daň z příjmů FO - subjekt

- obecně v ZSDP: vymezen jako poplatník, plátce a právní nástupce
(§ 6/1 ZSDP - dříve/dnes jen doktrína, v DŘ chybí vymezení)
- konkretizace v ZDP: poplatník DPFO = fyzické osoby
(§ 2/1 ZDP)
- kritérium: *domicil* → osoby mající na území ČR bydliště nebo se zde obvykle zdržují (alespoň 183 dní v příslušném kalendářním roce)
(§ 2/2,3 ZDP)

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň z příjmů FO - předmět

- 5 druhů příjmů
- pozitivní vymezení → co předmětem DPFO je:
příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky, příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu, ostatní příjmy. (§ 3/1 ZDP)
- příjem: peněžní, nepeněžní (§ 3/2 ZDP)
- negativní vymezení → co předmětem DPFO není: (§ 3/4; § 6/7,11; § 7/10 ZDP)

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň z příjmů FO - výpočet

základ daně = Σ dílčích základů daně
- položky snižující základ daně

upravený základ daně
zaokrouhlený základ daně

DPFO brutto I.
- slevy na dani

DPFO brutto II.
- daňové zvýhodnění

DPFO netto / daňový bonus
- uhrazené zálohy

doplatek / přeplatek

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň z příjmů FO - příklad 1

Výpočet daně z příjmu ze závislé činnosti (§ 6 ZDP) v roce 2015

Zadání:

Pepa je zaměstnancem /prodavač/ a bydlí v Brně. Jeho hrubý příjem ze zaměstnání bude za rok 2015 321.000,- Kč, jiné příjmy nemá. Má nepracující manželku Báru a 9-ti letého syna Frantu. Každý rok daruje neurčené politické straně částku 8.000,- Kč a dále přispívá si na penzijní připojištění se státním příspěvkem částkou 23.000,- Kč. Nepodepsal prohlášení k dani. V roce 2015 činily jeho zálohy na daň 64.530 Kč.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň z příjmů FO - exkurs (SaZP)

- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. (§ 7)
zaměstnavatel → 25 % z vyměřovacího základu (z toho 2,3 % na nemocenské pojištění, 21,5 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti)
zaměstnanec → 6,5 %
- Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů. (§ 2)
zaměstnavatel → 9 %
zaměstnanec → 4,5 %
- Část pojistného hrazená zaměstnavatelem tedy tvoří 34% a část pojistného hrazená zaměstnancem tvoří 11%.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň z příjmů FO - příklad 1

		Výpočet základu daně (§ 6/12 ZDP)
<i>hrubá mzda</i>		321.000,- Kč
<i>SaZP zaměstnavatel (34%)</i>	+	109.140,- Kč
<i>superhrubá mzda (základ daně)</i>	=	430.140,- Kč
		Výpočet zálohy na daň (§ 38h ZDP)
<i>superhrubá mzda (zaokrouhlena na 100 nahoru)</i>		430.200,- Kč
<i>sazba (15 %)</i>	*	0,15
<i>záloha na daň</i>	=	64.530,- Kč

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň z příjmů FO - příklad 1

		Výpočet DPFO brutto I (§ 16 ZDP)
<i>základ daně (ZD)</i>		430.140,- Kč
<i>položky snižující základ daně</i>	-	19.000,- Kč
- nezdanitelná část základu daně (§ 15 ZDP)		19.000,- Kč
- dar politické straně (§ 15/1 ZDP)		8.000,- Kč
- penzijní připojištění (§ 15/5 ZDP)		11.000,- Kč
- odčitatelné položky (§ 34 ZDP)		0,- Kč
<i>upravený ZD</i>	=	411.140,- Kč
<i>zaokrouhlený ZD (na 100 dolů)</i>		411.100,- Kč
<i>sazba (15 %)</i>	*	0,15
<i>daň brutto I</i>	=	61.665,- Kč

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň z příjmů FO - příklad 1

Vyúčtování záloh - rozdíl

<i>daň netto</i>		-1.419,- Kč
<i>záloha na daň (zaplacená)</i>	-	64.530,- Kč
<u>přeplatek</u>	=	<u>-65.949,- Kč</u>
<i>daň netto</i>		-1.419,- Kč
<i>záloha na daň (zaplacená)</i>	-	26.286,- Kč
<u>přeplatek</u>	=	<u>-27.705,- Kč</u>

Ještě pořad pokračujeme ...

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň z příjmů FO - příklad 1

Výpočet daně z příjmu ze závislé činnosti
(§ 6 ZDP) v roce 2015

Alternativní zadání:

Pepa je zaměstnancem /prodáváč/ a bydlí v Brně. Jeho hrubý příjem ze zaměstnání bude za rok 2015 321.000,- Kč, jiné příjmy nemá. Nemá ženu ani děti. Nepodepsal prohlášení k dani. V roce 2015 činily jeho zálohy na daň 64.530 Kč.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Daň z příjmů FO - příklad 1 -ALT

Vyúčtování záloh - rozdíl

<i>hrubá mzda</i>		321.000,- Kč
<i>SaZP zaměstnavatel (34%)</i>	+	109.140,- Kč
<i>superhrubá mzda (základ daně)</i>	=	430.140,- Kč
<i>zaokrouhlený ZD (na 100 dolů)</i>		430.100,- Kč
<i>sazba (15%)</i>		* 0,15
<i>daň brutto I</i>	=	64.515,- Kč
<i>sleva na poplatníka (§ 35ba/1a ZDP)</i>	-	24.840,- Kč
<i>daň brutto II (daň netto)</i>	=	39.675,- Kč
<i>záloha na daň (zaplacená)</i>	-	64.530,- Kč
<u>přeplatek</u>	=	<u>-24.855,- Kč</u>

KONEC příkladu 1

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Daň z příjmů FO - příklad 2

Výpočet daně z příjmu z podnikání a jiné výdělečné činnosti (§ 7 ZDP) v roce 2015

Zadání:

Pepa je živnostníkem /OSVČ - hodinář/ a bydlí v Brně. Jeho příjem je 321.000,- Kč, jeho výdaje dosáhly výše 150.000,- Kč. Má jedno vyživované dítě Frantu.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Daň z příjmů FO - závěr

Kontrolní otázky:

- kdo je správcem DPFO?
- do kdy je nutné podat daňové přiznání k DPFO?
- co je to tzv. autoaplikace?

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Děkuji za pozornost

damian@czudek.cz
damian.czudek@law.muni.cz

Zápatí prezentace 39
